

VERDIEPENDE STAGE HUISARTSGENEESKUNDE

**HANDLEIDING VOOR
DE STAGEBEGELEIDER**

OPLEIDEN DOEN WE SAMEN!

2019 - 2020

**UNIVERSITEIT
GENT**

**Vakgroep Volksgezondheid en Eerstelijnszorg
Prof. Dr. An De Sutter**

INHOUDSTAFEL

1. Voorwoord – Prof. Dr. An De Sutter	3
2. Situering <i>Verdiepende Stage</i>	4
3. Praktisch	6
4. Beoogde Eindcompetenties	7
5. Opdrachten	9
5. Tips voor de Stagebegeleider	10
6. Ondersteuning voor de Stagebegeleider	12

Verantwoordelijke uitgever:
Vakgroep Volksgezondheid en Eerstelijnszorg
Universiteit Gent
UZGent, ingang 42, verdieping 6
Corneel Heymanslaan 10, 9000 Gent
Tel. Stagesecretariaat: 09/332 36 12
E-mail: student.huisartsgk@ugent.be

VOORWOORD

Geachte Collega

Beste Stagebegeleider

Het universiteitsteam van de Vakgroep Huisartsgeneeskunde en Eerstelijnsgezondheidszorg dankt u van harte voor uw deelname aan dit belangrijke stuk opleiding van onze laatstejaarsstudenten geneeskunde!

In onze auditoria en leslokalen kunnen wij enkel de recentste theoretische modellen zo volledig mogelijk aan hen meegeven, maar die moeten voor hen nog worden gekoppeld aan de levensechte ervaringen met de patiënten in de praktijk. Dit ervaringsgericht werkplekleren is essentieel voor hun verdere ontwikkeling tot bekwame huisartsen. Uw praktische begeleiding, mentorschap, en rolmodel is hierbij onontbeerlijk!

Opleiden doen we samen!

We beseffen ten volle dat het niet vanzelfsprekend is om gedurende een aantal weken voortdurend iemand bij u in de praktijk te hebben die nog wel veel te leren heeft. De meeste van onze studenten zijn echter zeer enthousiast om van u te leren. We hopen dat hun enthousiasme aanstekelijk is en mee verfrissend werkt in uw praktijk.

Dit boekje geeft een minimum aan informatie over de verwachtingen en het verloop van de stage, zoals ze nu op dit moment is opgevat.

Deze informatie zal binnenkort ook te vinden zijn op onze nieuwe website over stages huisartsgeneeskunde bij de UGent.

Er staan ook nuttige verwijzingen en adressen in voor als u zelf ondersteuning voor iets zoekt.

Mijn team en ikzelf wensen u van harte een aangename en leerrijke tijd samen met onze studenten!

Hoogachtend

Prof. Dr. An De Sutter

SITUERING VERDIEPENDE STAGE HUISARTSGENEESKUNDE

De Verdiepende Stage maakt deel uit van het oriëntatiestagetraject binnen de opleiding als basisarts en heeft als doel de student op een actieve en participerende wijze te laten deelnemen aan de dagelijkse klinische geneeskundige praktijk binnen de discipline die door de student werd gekozen als mogelijke vervolgopleiding. Het doel van de stage is het oefenen en toepassen van beroepsgerichte kennis en vaardigheden op een verdiepende wijze in de gekozen discipline.

Het oriëntatiestagetraject is opgebouwd uit 3 oriënterende keuzestages van 5 weken, en situeert zich tussen het basisstagetraject en de vervolgopleiding, in het tweede semester van het laatste jaar Master. Na deze 3 stages doet de student het Geïntegreerd Klinisch Eindexamen, en studeert hij/zij af als basisarts.

De studenten hebben keuze uit **drie trajecten**:

o **Modeltraject Huisartsgeneeskunde**

Dit traject is bestemd voor studenten die ENKEL zullen kandideren voor de vervolgopleiding huisartsgeneeskunde, en omvat 3 blokken van 5 weken.

Eén blok (blok A) bestaat uit 3 weken stage gevolgd door 2 weken les.

Een 2de blok (blok B) bestaat uit een keuzeprogramma met een aanbod aan verschillende types stage, interactieve lessen en zelfstudie-opdrachten.

Tijdens het 3de blok (blok C) maakt de student een keuze uit de volgende huisartsrelevante ziekenhuisstages: pediatrie – bewegingsstelsel – geriatrie – gynaecologie – KNO/dermatologie – spoed

o **Gemengd traject Huisarts – Specialist**

Dit traject is een modeltraject bestemd voor studenten die ZOWEL een specialistische vervolgopleiding overwegen als de vervolgopleiding huisartsgeneeskunde. Het traject is opgebouwd uit 1 blok huisartsgeneeskunde en 2 coassistentenschappen specialistische geneeskunde die at random verdeeld worden.

Het blok huisartsgeneeskunde bestaat uit 1 periode van 5 weken. Deze periode komt overeen met blok A uit het Huisartstraject (zie boven).

o Alternatief Traject

- a. Buitenlands Traject
- b. Wetenschappelijk Traject
- c. Ziekenhuistraject

Een student die minstens 6 weken huisartsstage heeft gevolgd tijdens de basisopleiding, en geslaagd is als basisarts, kan deelnemen aan de Interuniversitaire Bekwaamheidsproef om de vervolgopleiding Huisartsgeneeskunde te kunnen starten.

Deze bekwaamheidsproef wordt altijd afgenomen midden juni; en de basisarts kan – bij gunstig resultaat - in principe de vervolgopleiding huisartsgeneeskunde starten op 1 oktober van datzelfde kalenderjaar.

PRAKTISCH

De verdiepingsstage onderscheidt zich van andere veldervaringen door de relatief langere duur en de grotere autonomie van de student.

De frequente ziektebeelden in de huisartsenpraktijk worden tijdens de verschillende stages voornamelijk praktisch gedoceerd aan de hand van contact met patiënten die zich aanmelden (werkplekleren), en met accent op correcte en volledige anamnese, praktische vaardigheden, relevant aanvragen en opvolgen van technische onderzoeken, en het inoefenen van een zelfstandig afwerken van een volledige consultatie, opdat de eindcompetenties als basisarts helemaal worden afgewerkt (zie verder).

Het is hierbij belangrijk om als stagementor voldoende nadruk te (blijven) leggen op de specifieke aspecten die bij het beoefenen van de huisartsgeneeskunde behoren, zoals:

- Het leren hanteren van adequate en relevante diagnostische strategieën;
- Het zicht krijgen op de epidemiologie van de belangrijkste ziektebeelden in de regio, en het belang daarvan (prevalentie) bij huisartsgeneeskundig besliskundig denken;
- Het ontwikkelen en expliciet toepassen van correct medisch besliskundig denken ('diagnostisch landschap' maken) en handelen;
- Het ontwikkelen van aandacht voor de psychosociale context van de patiënt;
- Inzicht krijgen in verwijsprocessen tussen eerste- en tweedelijnsgezondheidszorg;
- Inzicht krijgen in het belang van interdisciplinaire samenwerking;
- Kunnen toepassen van specifieke probleemoplossende strategieën in de huisartsgeneeskunde: bij lichamelijke klachten, bij spoedeisende klachten, bij chronische klachten;
- Het juiste beleid kennen en toepassen bij multimorbiditeit en chronische zorg in de huisartsgeneeskunde, en in de multidisciplinaire zorg;
- Signalen van intra-familiaal geweld en middelenmisbruik herkennen;
- De rol van de huisarts in screening en preventie kennen en opnemen.

De student zal tijdens de stage blijf geven van reflectie bij eigen functioneren, en via gerichte feedback door de stagementor bijgestuurd worden.

BEOOGDE EINDCOMPETENTIES

De student/basisarts dient op het einde van de stage volgende eindcompetenties verworven te hebben:

O Medicus

- Integreert algemene medische kennis en stage-specifieke vakinhoudelijke medische kennis en klinische vaardigheden bij het verlenen van efficiënte patiëntenzorg.
- Bezit actieve kennis van het diagnostisch, preventief, therapeutisch, revaliderend en palliatief arsenaal.
- Integreert bestaande richtlijnen en evidentie bij het verlenen van efficiënte patiëntenzorg.
- Bezit klinische basisvaardigheden om een patiënt onder indirecte supervisie te evalueren op basis van een integrale anamnese en klinisch onderzoek.

O Professional

- Reflecteert kritisch over het eigen functioneren in een multidisciplinaire context.
- Brengt ethische, deontologische en wettelijke codes in praktijk.
- Verleent vanuit een empathische en integere houding patiëntgeoriënteerde zorg in de eerste lijn en ziekenhuis met oog voor diversiteit.
- Draagt verantwoordelijkheid voor de consequenties van het eigen handelen.
- Respecteert de humanitaire waarden van de medische professie.

O Teamspeler

- Overlegt doelmatig met collegae, stagementor en andere zorgverleners. Kan actief bijdragen aan een effectieve interdisciplinaire samenwerking. Weet adequaat te verwijzen en kent de grenzen van het eigen handelen.

O Wetenschapper

- Zoekt regelmatig informatie op en ontwikkelt en onderhoudt een attitude van levenslang en levensbreed leren.

O Communicator

- Communiceert op effectieve, begrijpelijke en empathische wijze in een klinische setting met alle stakeholders. Geeft op constructieve wijze feedback en wendt feedback van anderen aan in functie van het optimaliseren van het eigen handelen.
- Rapporteert gestructureerd en respectvol op mondelinge en schriftelijke wijze over een patiënt.

O Gezondheidspromotor en leadership

- Werkt effectief en doelmatig binnen het domein van de gezondheidszorg met aandacht voor de relevante wettelijke kaders.
- Heeft inzicht in de administratieve taken in de eerste lijn en ziekenhuisgeneeskunde.
- Besteedt de beschikbare middelen voor de patiëntenzorg op verantwoorde wijze met aandacht voor equity en duurzaamheid.
- Heeft aandacht voor efficiënt tijdsgebruik binnen en buiten de werkomgeving.
- Bevordert de gezondheid van individuen en de gemeenschap als geheel.
- Treedt adequaat op bij incidenten in de zorg en optimaliseert de zorgprocessen.

Op het einde van de stage zal de stagementor de stage evalueren op basis van participatie en gedrag op de werkvloer. Hierbij dienen de te bereiken eindcompetenties geëvalueerd te worden.

De evaluatie van de eindcompetenties wordt genoteerd op het stage-evaluatieformulier.

Het is hierbij belangrijk om voldoende nadruk te (blijven) leggen op de **specifieke aspecten die bij het beoefenen van de huisartsgeneeskunde behoren** zoals reeds hoger benadrukt.

OPDRACHTEN VERDIEPENDE STAGE 3^e MASTER

Tijdens de stage heeft de student een aantal opdrachten. Deze stage-opdrachten vormen de leidraad voor de tutorbegeleiding. Elke student die de specifieke opleiding huisartsgeneeskunde volgt krijgt een tutor toegewezen. Dit is een huisarts en medewerker van de vakgroep Volksgezondheid en Eerstelijnszorg. De tutores begeleiden de terugkomdagen (TKD) op vrijdag. Deze terugkomdagen hebben als doel om van en met elkaar te leren in een veilige omgeving. De tutores begeleiden de studenten daarin.

De student bereidt 2 casussen voor uit de praktijk en dit kan eventueel aangevuld worden met de opdracht 'chronische patiënt' (met opdracht polyfarmacie) en/of een videobespreking. Deze laatste 2 opdrachten zijn niet verplicht maar worden ten zeerste aangemoedigd omwille van de grote leerwaarde. We bouwen hier ook op verder tijdens de HAIO-opleiding.

Van de stagemester wordt dus gevraagd dat hij/zij de student de kans geeft om een (aantal) video-opname(s) te maken van consultaties die de student zelfstandig heeft uitgevoerd. Voor de opdracht 'chronische patiënt' wordt van de stagemester gevraagd dat hij/zij een patiënt aanreikt waarmee de student een apart gesprek kan voeren over de beleving van het chronisch ziek zijn, en de zorg vanuit het perspectief van de patiënt. Voor deze opdracht zal de student ook inzage vragen in het Elektronisch Medisch Dossier en een kort gesprek voeren met u als behandelend huisarts over uw rol in de zorg voor deze patiënt.

TIPS VOOR DE STAGEBEGELEIDER

Goede afspraken kunnen het verschil maken tussen een aangename stage die zowel voor u als de student een meerwaarde is, of een stage vol ergernis en frustratie. Daarom hebben wij hieronder een aantal tips voor u op een rijtje gezet (zie verder).

Wij vragen ook expliciet aan de stagiairs om u op voorhand op te bellen. U kunt dan eventueel een afspraak maken voor een korte kennismaking met de stagiair(e) vooraleer de stage begint.

Een alternatief is dat u vraagt of hij/zij op de eerste dag (minstens) een half uur vóór de eerste consultatie aankomt.

Tijdens het eerste afstemmingsgesprek:

- Geef een korte beschrijving van, en een rondleiding in de praktijk.
- Stel iedereen voor waar de student mee te maken zal krijgen.
- Toon waar hij/zij eventueel zal kunnen werken, lunchen, relaxen, studeren, etc.
- Vertel iets over uzelf: bv. hoe ziet u uzelf als huisarts, wat is uw motivatie om mee te werken aan de opleiding....
- Bespreek welke levenswaarden voor u belangrijk zijn (bv. eerlijkheid, respect, vriendelijkheid, vlijtig of correct zijn, etc.) zodat de stagiair daar rekening kan mee houden in handelen en attitude.
- Maak goede afspraken over de volgende punten:
 - o **Kledij:** Hoe wilt u dat de stagiair(e) gekleed gaat? Wat is de gewoonte bij u in de praktijk? Wat als jullie op huisbezoek gaan?
 - o **Werkschema:** Wanneer begint de stagiair(e) 's morgens, wanneer is er pauze, tot wanneer 's avonds blijven?
Wij vragen dat de stagiair minimaal twee consultatieblokken aanwezig is (morgen + avond; of morgen + namiddag).
Indien de stagiair(e) werkt bij u én een collega in de buurt, moeten de afspraken betreffende werktijden extra verduidelijkt worden.

- o **Scheiding werk-privé:** De stagiair verwacht niet om toegelaten te worden in het privégedeelte van uw huis als u ook woont waar de praktijk is; en hij/zij verwacht niet om de maaltijden met u en uw gezin te delen. Ideaal is als u over een plek beschikt waar de student eigen lunch kan gebruiken; en eventueel ook iets kan lezen/opzoeken. Studenten moeten tijdens de stage immers ook een opdracht uitvoeren waar ze eventueel tijdens de rustige momenten kunnen aan werken.
Bespreek op voorhand even wat voor u belangrijk is i.v.m. de scheiding werk-privé.
- o **Bespreking consultaties/video-opnames:** Spreek goed af hoe en wanneer jullie consultaties/-opnames zullen bespreken. Er wordt verwacht dat de stagiair getraind wordt om consultaties zoveel mogelijk alleen af te werken.
- o **Inoefenen medische vaardigheden:** Vraag aan de stagiair expliciet wat hij/zij speciaal graag verder zou inoefenen of aanleren bij u; en hoe/wat jullie daarover eventueel concreet willen afspreken/inplannen.
- o **Werking van de praktijk, aanspreekpunt:** Laat duidelijk weten waarvoor de stagiair bij u terecht kan, en waarvoor hij/zij eventueel bij andere medewerkers in de (groeps)praktijk kan aankloppen; zowel betreffende opleiding, als betreffende bijkomende zaken.
- o **Informatie/EMD:** Toon de stagiair waar hij/zij informatie kan vinden, bv. over patiënten met een complexe chronische ziektegeschiedenis als dit belangrijk is voor een huisbezoek of consult. Geef duidelijke uitleg over het aanvullen van het elektronisch medisch dossier.
- o **Communicatie:** Bespreek dat jullie transparant willen communiceren. Stel je stagiair gerust dat 'alles' bespreekbaar is.

Als er zaken naar uw gevoel uit de hand lopen, wacht niet te lang, maar contacteer in eerste instantie uw Regionaal Aanspreekpunt.

ONDERSTEUNING VOOR DE STAGEBEGELEIDER UGENT

ADMINISTRATIEF

Stages Huisartsgeneeskunde UGent
Vakgroep Volksgezondheid en Eerstelijnszorg
Campus UZ-Gent, Ingang 42- 6^e verdieping
Corneel Heymanslaan 10, 9000 Gent
Tel.: 09/332 36 12

E-mail: ilse.vanderstichelen@ugent.be
amelie.truwant@ugent.be
ellen.bruffaerts@ugent.be

DAGELIJKSE ONDERSTEUNING

Voor alle vragen betreffende het dagelijkse reilen en zeilen op stage, kan u terecht bij een collega huisarts-stagebegeleider die ten allen tijde als uw regionaal aanspreekpunt beschikbaar is. Ook bij eventuele problemen of conflicten kan u in eerste instantie deze regionale verantwoordelijke contacteren. Deze collega neemt vervolgens contact op met de bevoegde personen op de Vakgroep Volksgezondheid indien noodzakelijk.

Stagebegeleiders OOST-VLAANDEREN

REGIO:

Gent e.o.	Marc Cosyns (marc.cosyns@ugent.be)
Wetteren e.o.	Hilde Van Watermeulen (h.vanwatermeulen@gmail.com)
Dendermonde e.o.	Annelies Dekimpe (annelies_dekimpe@hotmail.com)
Aalst/Oudenaarde e.o.	Sabine De Weirdt (sabine.deweirdt@ugent.be)

Stagebegeleiders WEST-VLAANDEREN

REGIO:

Kortrijk e.o.	Joke Pauwelyn (joke.pauwelyn@gmail.com)
Tielt e.o.	Peter Decat (peter.decat@ugent.be)
Brugge e.o.	An Beselaere (an.beselaere@gmail.com)
Oostende/kust Oost e.o.	Sabine De Weirdt (sabine.deweirdt@ugent.be)
leper e.o.	Siegfried Provoost (siegfried.provoost@skynet.be)

EXTRA ONDERSTEUNING KENNISOVERDRACHT

JAARLIJKSE OPLEIDINGSDAG VOOR STAGEBEGELEIDERS UGENT

Elk (na)jaar organiseert het Centrum Huisartsgeneeskunde van de UGent een zaterdagvoormiddag voor stagebegeleiders met een interessante spreker en een aantal aansluitende workshops. Het thema wordt zorgvuldig gekozen en voorbereid, en heeft steeds te maken met één of andere vaardigheid die de begeleiding van de stagiair(e)s aangenamer en gemakkelijker maakt. Tijdens de workshops worden de praktische vaardigheden al meteen ingeoefend.

Als stagebegeleider wordt u persoonlijk uitgenodigd voor deze Opleidingsdag, en moet u zich actief inschrijven.

INTERVISIEGROEP STAGEBEGELEIDERS UGENT

In sommige regio's organiseert de regionale verantwoordelijke voor stagebegeleiders UGent één- of tweejaarlijks een intervisiemoment. Tijdens deze bijeenkomsten wordt er in alle discretie en met behulp van een beproefde intervisiemethode van gedachten gewisseld met collega's over specifieke ervaringen en situaties tijdens de stagebegeleiding. Het is een aangename en veilige manier om als stagebegeleiders samen naar je eigen functioneren te kunnen/mogen kijken, onderling tips te kunnen uitwisselen en van elkaar te mogen leren.

De begeleidende regionale verantwoordelijke voegt ook nog extra informatie toe die men op dat moment eventueel nog mist.

Actieve stagebegeleiders zullen een persoonlijke uitnodiging ontvangen van hun regionale verantwoordelijke indien er een intervisie wordt georganiseerd in de streek.

Ook niet-actieve stagebegeleiders zijn welkom om deel te nemen aan de intervisies.

Ervaren stagebegeleiders die eventueel ook praktijkopleider zijn in de vervolgopleiding, worden bovendien ook aangemoedigd om zoveel mogelijk gebruik te maken van het opleidingsaanbod bij ICHO vzw (www.icho-info.be > opleidingen).

ONTMOETINGS DAG VOOR STAGEBEGELEIDERS UGENT

Elk (voor)jaar organiseert het Centrum Huisartsgeneeskunde UGent een ontspannend cultureel event voor stagebegeleiders en hun gezin/collega's in de praktijk.

Collega's-Stagebegeleiders uit heel Vlaanderen ontmoeten mekaar tijdens een ontspannende namiddag en/of een diner met aansluitend avondconcert in Gent.

Op deze manier wil de UGent haar oprechte waardering en dank uitdrukken voor de inzet van haar stagebegeleiders huisartsgeneeskunde. **OPLEIDEN DOEN WE SAMEN!**

Elke actieve stagebegeleider krijgt hiervoor een persoonlijke uitnodiging, en moet zich via een elektronische link inschrijven voor het event.

NOG VRAGEN OVER STAGES?

Website huisartsgeneeskunde UGent:

<https://www.ugent.be/ge/primarycare/nl/onderwijs/stage/stagehuisartsgeneeskunde>

Organisatie praktijkonderwijs :
sabine.deweirdt@ugent.be

**OPLEIDEN
DOEN WE
SAMEN !**